

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ,
СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І
ТУРИЗМУ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ACADEMY OF LABOUR
SOCIAL RELATIONS
AND TOURISM
LAW DEPARTMENT

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування

освітня кваліфікація бакалавр публічного управління та адміністрування

Київ 2025

Програма атестаційного іспиту для підготовки бакалаврів у галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування; освітня кваліфікація - бакалавр публічного управління та адміністрування; для денної та заочної форми. Академія праці, соціальних відносин і туризму. 28 с.

Укладачі:

Качан Я.В. – к.н.держ.упр., доцент, завідувач кафедри публічного управління та публічної служби АПСВТ.

Міщенко К.С. – к.н.держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та публічної служби АПСВТ.

Красівський Д.О. – к.н.держ.упр., доцент кафедри публічного управління та публічної служби АПСВТ.

Програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління та публічної служби протокол №1 від «28» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною радою Академії праці, соціальних відносин і туризму
Протокол №1 від «29» серпня 2025 року

©Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2025 рік

© Качан Я.В., 2025 рік

© Міщенко К.С., 2025 рік

© Красівський Д.О., 2025 рік

ВСТУП

Програма атестаційного іспиту для освітнього ступеня «бакалавр» у галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування; освітня кваліфікація «бакалавр публічного управління та адміністрування», для денної та заочної форм освіти Академії праці, соціальних відносин і туризму (далі – Академія) розроблена з метою підготовки здобувачів вищої освіти до атестації.

Програма розроблена відповідно до Законів України: «Про освіту», «Про вищу освіту» (Стаття 6); відповідно до Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. №1172; з урахуванням «Положення про організацію освітнього процесу» в Академії, «Положення про екзаменаційну комісію в Академії».

Атестація здобувачів освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою 281 «Публічне управління та адміністрування», проводиться у формі атестаційного іспиту та захисту кваліфікаційної роботи.

1. ПОРЯДОК РОБОТИ атестаційної екзаменаційної комісії (АЕК)

1.1. Складання атестаційного іспиту проводиться на засіданні ЕК згідно з розкладом роботи ЕК та у встановленому порядку.

1.2. Складання атестаційного іспиту здійснюється державною мовою.

1.3. Атестаційний іспит як комплексна перевірка знань здобувачів освіти із освітніх компонент, передбачених навчальним планом, проводиться у формі тестування.

(Додаток А. Зразок тестового завдання).

1.4. Оцінка результатів складання іспиту здійснюється в порядку, передбаченому системою контролю знань, прийнятому в Академії, за 100-бальною шкалою за кожне запитання (завдання) тесту з подальшим переведенням отриманої середньозваженої суми у шкалу ECTS та національну шкалу.

Здобувач освіти, який отримав незадовільну оцінку за результатами складання іспиту (з однієї з форм атестації) не позбавляється права продовжувати складати інші форми атестації (захисту кваліфікаційної роботи) у термін, встановлений розкладом. Якщо здобувач освіти не з'явився на засідання ЕК для складання іспитів, то у протоколі комісії записується, що він є не атестований у зв'язку з неявкою на засідання комісії.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

2.1. Атестаційний іспит визначається як підсумкова оцінювальна процедура, метою якої є встановлення рівня фахової готовності випускника до професійної діяльності.

2.2. До складання атестаційного іспиту допускаються здобувачі освіти, які у повному обсязі виконали навчальний план за обраною освітньо-професійною програмою.

2.3. Атестаційний іспит та підготовка до нього на завершальному етапі навчання студентів в Академії передбачають:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних та практичних знань зі спеціальності;
- ретельний аналіз можливостей майбутнього фахівця ефективно виконувати всі основні види діяльності, що існують в галузі публічного управління та адміністрування;
- демонстрацію навичок самостійної роботи й готовності до виконання типових функціональних завдань професійної діяльності.

Істотними складовими, що визначають успішність перерахованих видів професійної діяльності, є загально-теоретична підготовка в галузі публічного управління та адміністрування.

Атестаційний іспит як перевірка компетентностей здобувачів освіти з ОК, передбачених навчальним планом, проводиться у формі тестування.

2.4. Атестаційний іспит об'єднує в собі освітні компоненти навчального плану відповідної освітньо-професійної програми. Перелік освітніх компонентів, а також перелік питань до іспиту з визначених освітніх компонентів подаються у вказаній програмі.

2.5. Складання атестаційного іспиту проводиться на відкритому засіданні ЕК, його результати повинні продемонструвати відповідність рівня підготовки здобувача вищої освіти вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра та набуття таких компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями, зокрема у сфері публічного управління та адміністрування у соціальній сфері.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, європейської спрямованості розвитку України, необхідність сталого соціального розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство з урахуванням викликів соціального розвитку та повоєнного відновлення України, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним у процесі аналізу соціально-управлінських процесів.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в умовах трансформацій, кризових явищ та повоєнного відновлення.

ЗК6. Здатність працювати в команді, у тому числі в міжсекторальній взаємодії у соціальній сфері.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом у процесі професійної діяльності в системі публічного управління.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема у сфері соціального розвитку та публічного управління.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, у тому числі з використанням аналітичних матеріалів щодо соціальної політики та соціального розвитку.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, у професійній діяльності у сфері публічного управління..

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою, зокрема для вивчення європейського досвіду публічного управління та соціальної політики.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії, у тому числі у роботі з різними соціальними групами.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності), зокрема у сфері соціального розвитку та публічного управління.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів, зокрема у соціальній сфері та у взаємодії з інститутами громадянського суспільства..

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів, у тому числі у сфері надання публічних і соціальних послуг.

ФК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки, з урахуванням принципів верховенства права та європейської спрямованості розвитку України.

ФК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

ФК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу в діяльності органів публічного управління та у сфері надання соціальних послуг.

ФК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема у сфері соціального розвитку.

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності, з урахуванням потреб соціальної сфери та пріоритетів сталого розвитку.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати, зокрема у сфері реалізації державної соціальної політики.

ФК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології, у тому числі в управлінні соціальними процесами та в умовах цифровізації публічного управління та адміністрування.

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування, зокрема з проблем соціального розвитку.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування, у тому числі щодо розвитку соціальної сфери та адаптації до європейських стандартів.

ФК12. Здатність до планування проблем розвитку територій з урахуванням специфіки повоєнного відновлення, соціального розвитку та європейської інтеграції України.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства, з урахуванням особливостей соціального розвитку.

ПРН2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою у сфері публічного управління та соціальної політики.

ПРН3. Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою, зокрема для вивчення європейського досвіду публічного управління.

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування, зокрема у соціальній сфері.

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування, з урахуванням європейської спрямованості розвитку України.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема у сфері соціальної політики.

ПРН7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських / культурно-освітніх / спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції та підтримку соціального розвитку.

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, у тому числі у соціальній сфері.

ПРН9. Знати основи електронного врядування.

ПРН10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

ПРН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування, з урахуванням потреб різних соціальних груп.

ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку, у тому числі у соціальній сфері.

ПРН14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов, зокрема в умовах трансформацій та повоєнного відновлення.

ПРН15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності, зокрема у наданні публічних і соціальних послуг.

ПРН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності, у тому числі для аналізу соціальних процесів.

ПРН17. Уміти враховувати особливості планування розвитку та повоєнного відновлення територій, зокрема у контексті соціального розвитку та європейської інтеграції України.

3. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ АТЕСТАЦІЇ

Виконання письмової відповіді на тести триває 120 хвилин.

Максимальна кількість балів – 100 (по 1 балу за кожну правильну відповідь).

Підсумкова оцінка визначається за кількістю правильно виконаних тестових завдань.

Оцінка результатів тестування здійснюється за кількістю правильних відповідей (100 тестових завдань $\times 1 = 100$)

Критерії оцінки знань при складанні атестаційного іспиту:

1. Оцінка «відмінно» (91-100 правильних відповідей) – здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усної відповіді на питання екзаменаційного білету, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних/практичних питань з опорою на обов'язкову та додаткову літературу.

2. Оцінка «дуже добре» (82-89 правильних відповідей) - навчальний матеріал освоєний у повному обсязі, здобувач освіти демонструє необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом, які в основному сформовані, розкриває зміст теоретичних/практичних питань з опорою на обов'язкову та додаткову літературу, але відповідь містить недостатню аргументацію основних положень чи окремі неточності.

3. Оцінка «добре» (74-81 правильних відповідей) – здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усної відповіді, в основному розкриває зміст теоретичних/практичних питань, спираючись при цьому на обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань недостатня глибина та аргументація, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

4. Оцінка «задовільно» (64-73 правильних відповідей) – здобувач освіти загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усної відповіді, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

5. Оцінка «достатньо» (60-63 правильних відповідей) – здобувач освіти володіє теоретичним матеріалом, демонструє основні практичні вміння, але недостатнім є всебічний аналіз, обґрунтування та аргументація висвітлюваного матеріалу

6. Оцінка «незадовільно» – здобувач освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усної відповіді, недостатньо розкриває зміст теоретичних/практичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Незадовільна оцінка за атестаційний іспит.

У випадку, коли результати складання атестаційного іспиту не відповідають вимогам рівня атестації (менше 60 балів), ЕК приймає рішення про те, що здобувач освіти є не атестованим, про що вказується у протоколі засідання комісії.

4. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Основи публічного управління та адміністрування

1. Сутність публічного управління та його відмінності від державного управління.
2. Основні етапи еволюції публічного управління (класична модель, NPM, good governance).
3. Принципи публічного управління: зміст та практичне значення.
4. Поняття та структура публічної влади в Україні.
5. Система суб'єктів та об'єктів публічного управління: характеристика та взаємодія.
6. Конституційні засади публічного управління в Україні.
7. Повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування: розмежування.
8. Децентралізація в Україні: сутність, етапи та результати.
9. Європейська хартія місцевого самоврядування: основні положення та їх імплементація в Україні.
10. Функції публічного управління: планування, організація, мотивація, контроль.
11. Прийняття управлінських рішень у публічній сфері: етапи та методи.
12. Стратегічне управління у публічному секторі: сутність та інструменти.
13. Публічна політика: цикл формування та реалізації.
14. Управління змінами в органах публічної влади.
15. Публічні послуги: поняття, види та стандарти якості.
16. Роль ЦНАП у системі надання адміністративних послуг.
17. Електронне урядування та цифровізація публічного управління в Україні.
18. Етика публічного службовця та антикорупційні механізми.
19. Взаємодія влади з громадськістю: інструменти участі та комунікації.
20. Особливості функціонування публічного управління в умовах воєнного стану.

Сталий розвиток в публічному управлінні

1. Сутність концепції сталого розвитку та її основні складові (економічна, соціальна, екологічна).
2. Еволюція концепції сталого розвитку у світовій практиці.
3. Глобальні цілі сталого розвитку (SDGs) та їх значення для публічного управління.
4. Роль публічного управління у забезпеченні сталого розвитку.
5. Принципи сталого розвитку та їх інтеграція у державну політику.
6. Інституційне забезпечення сталого розвитку в Україні.
7. Державна екологічна політика як складова сталого розвитку.
8. Соціальна складова сталого розвитку: інклюзія, рівність, якість життя.
9. Економічна складова сталого розвитку: інновації, ресурсоефективність, зелена економіка.
10. Децентралізація та її роль у досягненні сталого розвитку громад.
11. Стратегічне планування сталого розвитку на національному та місцевому рівнях.
12. Інструменти реалізації політики сталого розвитку (програми, стратегії, індикатори).
13. Моніторинг та оцінювання досягнення цілей сталого розвитку.
14. Партнерство влади, бізнесу та громадянського суспільства у забезпеченні сталого розвитку.
15. Участь громадськості у формуванні політики сталого розвитку.

16. Цифровізація та її вплив на сталий розвиток.
17. Кліматична політика та адаптація до змін клімату.
18. Управління природними ресурсами у контексті сталого розвитку.
19. Міжнародний досвід реалізації політики сталого розвитку (ЄС та інші країни).
20. Виклики та перспективи сталого розвитку в Україні в умовах воєнного стану.

Основи електронного урядування

1. Сутність електронного урядування та його роль у публічному управлінні.
2. Етапи розвитку електронного урядування у світі.
3. Основні принципи електронного урядування.
4. Моделі взаємодії в електронному урядуванні (G2G, G2C, G2B, G2E).
5. Нормативно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.
6. Інституційна структура електронного урядування в Україні.
7. Електронні публічні послуги: сутність, види та переваги.
8. Портали електронних послуг в Україні та їх функціональні можливості.
9. Роль цифрових платформ у наданні адміністративних послуг.
10. Електронна демократія: сутність та інструменти (е-петиції, е-консультації, бюджети участі).
11. Відкриті дані та їх використання у публічному управлінні.
12. Електронний документообіг у державних органах.
13. Кібербезпека в системі електронного урядування.
14. Захист персональних даних у цифровому середовищі.
15. Інтероперабельність та інтеграція інформаційних систем органів влади.
16. Роль електронного урядування у запобіганні корупції.
17. Цифрова трансформація публічного сектору: поняття та напрями.
18. Смарт-урядування та використання інноваційних технологій (AI, Big Data, блокчейн).
19. Цифрова інклюзія та подолання цифрового розриву.
20. Проблеми та перспективи розвитку електронного урядування в Україні.

Публічні комунікації та зв'язки з громадськістю

1. Сутність публічних комунікацій та їх роль у системі публічного управління.
2. Поняття та функції зв'язків з громадськістю (PR) у публічному секторі.
3. Основні моделі комунікації в публічному управлінні.
4. Принципи ефективних публічних комунікацій.
5. Інституційне забезпечення комунікацій в органах влади.
6. Комунікаційна політика органів публічної влади: зміст та інструменти.
7. Стратегічні комунікації у публічному секторі.
8. Канали публічної комунікації (традиційні та цифрові).
9. Робота зі ЗМІ: принципи взаємодії та організація прес-служб.
10. Соціальні мережі як інструмент комунікації органів влади.
11. Внутрішні комунікації в органах публічної влади.
12. Комунікація в умовах криз та надзвичайних ситуацій.
13. Інформаційна відкритість і прозорість органів влади.
14. Довіра громадян до влади як результат ефективних комунікацій.
15. Механізми зворотного зв'язку з громадськістю.
16. Публічні консультації та участь громадян у прийнятті рішень.
17. Формування та управління репутацією органів влади.
18. Антикризові PR-стратегії у публічному секторі.
19. Протидія дезінформації та інформаційним загрозам.
20. Етичні стандарти публічних комунікацій.

Методи прийняття управлінських рішень

1. Сутність управлінського рішення у публічному управлінні.
2. Класифікація управлінських рішень.
3. Етапи процесу прийняття управлінських рішень.
4. Раціональна модель прийняття рішень.
5. Інкрементальна модель прийняття рішень.
6. Модель обмеженої раціональності.
7. Колективні методи прийняття управлінських рішень.
8. Експертні методи (метод Делфі, експертні оцінки).
9. Метод «мозкового штурму» як інструмент генерації рішень.
10. Методи аналізу альтернатив управлінських рішень.
11. SWOT-аналіз у процесі прийняття рішень.
12. PEST-аналіз як інструмент оцінки зовнішнього середовища.
13. Методи багатокритеріального вибору рішень.
14. Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику.
15. Інформаційне забезпечення процесу прийняття рішень.
16. Використання цифрових технологій у прийнятті рішень.
17. Оцінювання ефективності управлінських рішень.
18. Контроль та коригування управлінських рішень.
19. Типові помилки при прийнятті управлінських рішень.
20. Роль лідерства у процесі прийняття управлінських рішень.

Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека

1. Сутність європейської інтеграції та її значення для України.
2. Етапи євроінтеграційного процесу України.
3. Європейський Союз: структура та принципи функціонування.
4. Інституції ЄС та їх роль у формуванні політик.
5. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: зміст та значення.
6. Адаптація законодавства України до права ЄС (*acquis communautaire*).
7. Копенгагенські критерії вступу до ЄС.
8. Публічне управління в країнах ЄС: основні моделі та практики.
9. Інструменти європейської інтеграції у сфері публічного управління.
10. Міжнародне публічне управління: сутність та особливості.
11. Роль міжнародних організацій у публічному управлінні.
12. Організація Об'єднаних Націй у глобальному врядуванні.
13. НАТО як елемент системи міжнародної безпеки.
14. Європейська політика безпеки та оборони (CSDP).
15. Національна безпека: сутність, складові та принципи забезпечення.
16. Публічне управління у сфері безпеки і оборони.
17. Гібридні загрози та їх вплив на систему управління.
18. Кібербезпека як складова національної та міжнародної безпеки.
19. Міжнародне співробітництво України у сфері безпеки.
20. Виклики та перспективи євроінтеграції України в умовах воєнного стану.

Основи територіальної організації влади

1. Сутність територіальної організації влади та її значення.
2. Історичні етапи формування територіальної організації влади в Україні.
3. Конституційні засади територіальної організації влади в Україні.
4. Принципи територіального устрою держави.
5. Поняття адміністративно-територіального устрою.
6. Система адміністративно-територіальних одиниць в Україні.

7. Роль територіальних громад у системі публічної влади.
8. Органи місцевого самоврядування: структура та повноваження.
9. Місцеві державні адміністрації: функції та компетенції.
10. Розмежування повноважень між державою та місцевим самоврядуванням.
11. Децентралізація влади в Україні: зміст та результати.
12. Фінансова основа місцевого самоврядування.
13. Інститут префектів у системі територіальної організації влади.
14. Європейські стандарти місцевого самоврядування.
15. Роль субрегіонального рівня (райони, округи) у системі управління.
16. Територіальна реформа в Україні: етапи та наслідки.
17. Механізми міжмуніципального співробітництва.
18. Управління розвитком територіальних громад.
19. Проблеми функціонування територіальної організації влади в Україні.
20. Перспективи вдосконалення територіальної організації влади в умовах воєнного стану.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основи публічного управління та адміністрування

Основна рекомендована література

1. Лазор О. Д. Основи публічного управління та адміністрування : навч.-метод. посіб. / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, І. Г. Юник. – К. : Ліра-К, 2018. – 268 с.
2. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укладачі: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. – Х.: НУЦЗУ, 2020. – 175 с.
3. Публічне адміністрування в Україні: навчальний посібник / В.Б. Дзюндзюк, Н.М. Мельтюхова, Н.В.Фоміцька; за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М.Мельтюхової – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://info-library.com/book/22_Pyblichne_administryvannya_v_Ykraini.html
4. Ястремська О. М. Публічне адміністрування : навчальний посібник / О. М. Ястремська, Л. О. Мажник. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 132 с. . – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1444_92306508.pdf
5. Чернов С. І. Текст лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» [Текст] /С. І. Чернов, С. О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014.
6. Публічне управління та адміністрування: словник-довідник / Уклад.: Руденко О.М., Шершньова О.В., Бакуменко В.Д. та ін. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 178 с.
7. Енциклопедія державного управління [Текст] : у 8 т. Т. 2 : Методологія державного управління. – К. : НАДУ, 2011. – 692 с.
8. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб./ Н.Р. Нижник, С.Д. Дубенко, В.І. Мельниченко та ін.; За заг. ред. проф. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 164 с.
9. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя: ЗДІА, 2016. – 606 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/Monografija_Alejnikova_2017.pdf
10. Дудкіна О.П., Заставнюк Л.І. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Публічне адміністрування». Тернопіль. ЗУНУ, 2022. 109 с.
11. Кравченко С.О. Теоретичні, організаційні та практичні засади державного управління (дистанційний курс) : навч.-метод. матеріали / С.О. Кравченко. – К. : НАДУ, 2015. – 52 с.
12. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / Скидан О. В., Якобчук В. П., Даций Н. В. та ін. ; за заг. ред. О. В. Скидана. – Ж. : ЖНАЕУ, 2017. – 705 с.
13. Бібліографія публічного управління та адміністрування: навчально-методичний посібник / за наук. ред. д. н. держ. упр. Р. В. Войтович та П. В. Ворони. К., 2018. 474 с.
14. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
15. EU glossary. Вища школа публічного управління. URL: <https://hs.gov.ua/announcements/anglo-ukrayinskyj-onlajn-slovnyk-z-yevropejskoyi-integracziyi/>
16. Міщенко К.С., Миргородська Л.М. Децентралізація влади в Україні: сучасний стан, проблеми реалізації та перспективи розвитку. Державно-управлінські студії. 2018. № 8 (10). Електронне фахове наукове видання. Режим доступу : <http://studio.ipk.edu.ua/derzhavno-upravlins-ki-studii-8-10-2018/>
17. Міщенко К.С. Еволюція підходів до трактування понять та концептуальних засад становлення й розвитку публічного адміністрування. Організаційно-управлінські та психологічні

аспекти сучасного ринку праці України : тези доповідей VII Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та аспірантів (01.11.2018) / упоряд. О.П. Канівець, Л.Г. Новаш. Ч. І. К. : ПП ДСЗУ. 2018. С. 269 – 271.

18. Міщенко К.С. Трансформація державного управління в контексті становлення сервісної моделі держави. Організаційно-управлінські та психологічні аспекти сучасного ринку праці України : збірник матеріалів доповідей та тез VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців (Київ, 29 жовтня 2019 року) / за заг. ред. Р.В. Войтович, П.В. Ворони. Київ. ТОВ «Видавничий дім «АртЕк». 2019. С. 119 - 121.

19. Міщенко К.С. Пріоритети розвитку взаємодії публічних органів влади з громадськістю: регіональний вимір. - «Проблематика процесу децентралізації надання послуг в об'єднаних територіальних громадах» : збірник матеріалів круглого столу (15 квітня 2022 р.) / за заг. ред. Р.В. Войтович. Київ: ТОВ «Видавничий дім «АртЕк». 2022.

20. Міщенко К.С. Європейський підхід до питань теорії державного управління. - Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу : теоретичні та практичні аспекти : матеріали VI Всеукраїнської за міжнародною участю науково-практичної конференції (м. Полтава, 23-24 жовтня 2021 року) : у 2-х ч. Полтава : Россава. 2021. Ч.2.С. 98 – 101.

21. Міщенко К.С. Новий публічний менеджмент: чи актуальні його концепції для сучасного розвитку державного управління в Україні ? «Ринок праці: досягнення, виклики та перспективи у національному та європейському просторі» : тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 18 травня 2023 р.). Академія праці, соціальних відносин і туризму / За заг. ред. В.Б. Сухомлина, Г.А. Пріба —. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2023. — 294 с. (с. 132 – 134)

22. Міщенко К.С. Управлінське рішення як інструмент стратегії розвитку та практики змін в системі публічного управління. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку: колективна монографія / за наук. редакції д-ра наук держ.упр., проф. М.І. Лахижі; канд. наук держ.упр., доц. Я.В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В.Б. Сухомлина. Київ, 2025. 232 с. (с. 147-153).
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=SmgLImAAAAAJ&citation_for_view=SmgLImAAAAAJ:CHSYGLWDkRkC

23. Качан Я.В. ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ. Організаційно-правові аспекти публічного управління в Україні : Матеріали IX Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 15 листопада 2022 р. Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. 200 с.

24. Качан Я.В. Правові основи служби в органах місцевого самоврядування в Україні. Місцеве самоврядування в Україні: теорія та практика : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 07 грудня 2022 року / за заг. ред. Т.М. Лозинської, О.В. Дорофєєва, Н.Л. Панасенко. Полтава : ПДАУ, 2022. 248 с

25. Качан Я.В. УПРАВЛІНСЬКЕ РІШЕННЯ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ. X Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ». м. Полтава, 27 квітня 023 року.

26. Конституція України: <https://zakon.rada.gov.ua>;

27. Питання впровадження єдиної державної політики реформ в Україні: Указ Президента України від 19.01.2015 № 22/2015 – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/22/2015>.

28. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

29. Україна – 2030. Стратегія зміни майбутнього. – Режим доступу: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-12/ukraine-2030-1.pdf>

30. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/>

31. Концепція реформування системи фінансування системи охорони здоров'я:

- розпорядження Кабінету Міністрів України
від 30.11.2016 № 1013-р – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016-%D1%80#Text>
32. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 р. № 34-р – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2025-%D1%80#Text>
33. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки: постанова КМУ від 5 серпня 2020 р. № 695. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>
34. Електронний журнал "Демографія та соціальна економіка" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.idss.org.ua/journal/journal>
35. Офіційний сайт Аналітичного центру ім. Розумкова // Режим доступу: <http://www.razumkov.org.ua>.
36. Офіційний сайт Верховної ради України // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
37. Журнал «Соціальна економіка». URL: <https://periodicals.karazin.ua/soceconom>
38. Інститут демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України. URL: <https://idss.org.ua>
39. Всесвітній економічний форум. URL: <https://www.weforum.org/>
40. Глобальний договір ООН в Україні. URL: <https://globalcompact.org.ua/>
41. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
42. Європейський кодекс поведінки для всіх осіб, які залучені до місцевого та регіонального врядування Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи. Рада Європи, 2019. 70 с. URL: <https://rm.coe.int/168071b2e5>;
43. Модельний кодекс поведінки державних службовців країн Ради Європи (схвалено Рекомендацією Кабінету Міністрів Ради Європи Європейським країнам «Про кодекси поведінки для державних службовців», травень 2000 р., № R (2000)10);
44. РЕКОМЕНДАЦІЯ № R (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи щодо кодексів поведінки державних службовців (прийнята Комітетом міністрів на 106 сесії 11.05.2000 р.)
http://www.dridu.dp.ua/cpk/Lib/7_Zapobigannya%20ta%20protydiya%20proyavam%20korup/Legislation/Legislature/Rekomend_poved_DS.pdf;

Сталий розвиток в публічному управлінні

1. Васильєва Н. В. Електронні публічні послуги як складова регіональної політики цифрової трансформації та сталого розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 9.
2. Васильєва Н. В. Забезпечення доступності публічних послуг через синергію електронного врядування, цифрової комунікації та національної безпеки. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2025. № 17. URL : <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-17-02-05>
3. Васильєва Н. В., Васильєва О. І. Безпекове існування територіальних громад в Україні: державно-управлінський аспект. *Право та державне управління*. 2022. № 1. С. 209-215. URL : <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.1.31>
4. Васильєва Н. В., Васильєва О. І., Приліпко С. М., Шевченко Н. О. Публічне управління рекреаційним природокористуванням на засадах сталого інклюзивного розвитку в умовах урбанізації. *Науковий вісник : Державне управління*. 2024. № 2(16). С. 90-100. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-2\(16\)-90-100](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-2(16)-90-100)
5. Васильєва Н. В., Приліпко С. М., Васильєва О. І., Шевченко Н. О. Пріоритетні напрями повоєнного екологічного відновлення як складової сталого розвитку українських територій. *Науковий вісник : Державне управління*. 2024. № 1(15). С. 133-145. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1\(15\)-133-145](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1(15)-133-145)

6. Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні : *розпорядження Кабінету Міністрів України* від 29.11.2024 р. № **1190-р**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2024-%D1%80#Text>
7. Деякі питання збереження української частини природного об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО “Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи” та сталого розвитку прилеглих до нього територій : *розпорядження Кабінету Міністрів України* від 21.11.2018 р. № **892-р**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2018-%D1%80#Text>
8. Європейська зелена угода. URL : https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en?utm_source=chatgpt.com
9. Наказ про затвердження Методичних рекомендацій щодо методології складення показників Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI). URL : <https://thedigital.gov.ua/regulations/nakaz-pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-metodologiyi-skladennya-pokaznikiv-indeksu-cifrovoyi-ekonomiki-ta-suspilstva-desi>
10. Офіційний сайт Верховної Ради України (**нормативно-правові акти, які визначають сталий розвиток**). URL :
11. Офіційний сайт ООН. URL : <https://www.un.org/en>
12. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : *постанова Кабінету Міністрів України* від 03.11.2010 р. № 996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>
13. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів : *постанова Верховної Ради України* від 24.12.1999 р. № **1359-XIV**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14#Text>
14. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : *Указ Президента України* від 12.01.2015 р. № **5/2015**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>
15. Про схвалення Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2027 роках : *розпорядження Кабінету Міністрів України* від 30.08.2024 р. № **821-р**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2024-%D1%80#Text>
16. Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку : *розпорядження Кабінету Міністрів України* від 18.10.2024 р. № **1015-р**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text>
17. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року : *розпорядження Кабінету Міністрів України* від 09.12.2022 р. № **1155-р**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-%D1%80#Text>
18. Про схвалення Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації : *розпорядження Кабінету Міністрів України* від 22.12.2023 р. № **1203-р**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1203-2023-%D1%80#Text>
19. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : *розпорядження Кабінету Міністрів України* від 15.05.2013 р. № 386-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>
20. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : *Указ Президента України* від 30.09.2019 р. № **722/2019** URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
21. ПРООН в Україні. URL : <https://www.undp.org/uk/ukraine>
22. Публічне управління та адміністрування : навч.-практ. посіб. (для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня ОПП за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування») / Н. Балашова, Н. Васильєва, В. Воротін, А. Іванов, Я. Качан та ін. ; за наук. ред. д-ра наук держ. упр., проф. Н. В. Васильєвої; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.
23. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку : монографія / за наук. ред. : д.держ.упр., проф. М. І. Лахижі; к.держ.упр., доц. Я. В. Качан, канд. держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.
24. Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат від 22.05.2003 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_164#Text
25. Стратегія розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року. URL :

<https://thedigital.gov.ua/regulations/strategiya-rozvitku-innovacijnoyi-diyalnosti-ukrayini-na-period-do-2030-roku>

26. Україна: швидка оцінка завданої шкоди та потреба на відновлення (RDNA4) / Лютий 2022 – грудень 2024. URL : <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099052925103531065>

27. Цілі сталого розвитку / Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL : <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=938d9df1-5e8d-48cc-a007-be5bc60123b8&tag=TSiliStalogoRozvitku>

28. Цілі сталого розвитку. URL : https://sdgs.un.org/goals?utm_source=chatgpt.com

29. Цілі сталого розвитку: Україна : національна доповідь. 2017. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>

Основи електронного урядування

1. Васильєва Н. В. Електронні публічні послуги як складова регіональної політики цифрової трансформації та сталого розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 9.

2. Васильєва, Н. В. Забезпечення доступності публічних послуг через синергію електронного врядування, цифрової комунікації та національної безпеки. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2025. № 17. URL : <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-17-02-05>

3. Васильєва Н. В., Приліпко С. М., Бойко О. П. Комунікативна стратегія територіальної громади як інструмент залучення громадян до місцевих процесів: компетентнісний і гендерний підходи. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 3. С. 86-92. URL : <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2022.3.12>

4. Деякі питання документування управлінської діяльності : постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>

5. Деякі питання електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів : постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 р. № 606. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#Text>

6. Деякі питання Національної програми інформатизації : постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2024 р. № 119. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119-2024-%D0%BF#Text>

7. Деякі питання створення, адміністрування та забезпечення функціонування засобу інформатизації : постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2025 р. № 205. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/205-2025-%D0%BF#Text>

8. Конвенція про кіберзлочинність Ради Європи від 23.11.2001 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text

9. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

10. Наказ про затвердження Методичних рекомендацій щодо методології складення показників Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI) <https://thedigital.gov.ua/regulations/nakaz-pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-metodologiyi-skladennya-pokaznikiv-indeksu-cifrovoyi-ekonomiki-ta-suspilstva-desi>

11. Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації : Указ Президента України від 05.05.2011 р. № 547/2011. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547/2011#Text>

12. Питання реалізації пілотного проекту впровадження технологій електронного урядування : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 р. № 360-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2010-%D1%80#Text>

13. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

14. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від

22.05.2003 р. № 851-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>

15. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 р. № 1089-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>

16. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

17. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>

18. Про запровадження Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства : постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2012 р. № 1134. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2012-%D0%BF#Text>

19. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 р. № 835. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text>

20. Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 р. № 295. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-%D0%BF#Text>

21. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31.07.2000 р. № 928/2000. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928/2000#Text>

22. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" : постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 р. № 208. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208-2003-%D0%BF#Text>

23. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>

24. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

25. Про медіа : Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#n2351>

26. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

27. Про правовий захист баз даних : Директива Європейського Парламенту та Ради Європи від 11.03.1996 р. № 96/9/ЄС. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_241#Text

28. Про публічні консультації : Закон України від 20.06.2024 р. № 3841-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3841-20#Text>

29. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. № 649-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text>

30. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 797-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text>

31. Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 р. № 918-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D1%80#Text>

32. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>

33. Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 р. № 634-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/634-2012-%D1%80#Text>

34. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 р. № 1155-р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-%D1%80#Text>

35. Про схвалення Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації : *розпорядження Кабінету Міністрів України* від 22.12.2023 р. № 1203-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1203-2023-%D1%80#Text>

36. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 р. № 386-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>

37. Про функціонування Реєстру публічних електронних реєстрів : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Опис, Перелік від 01.09.2023 № 969. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/969-2023-%D0%BF#Text>

38. Публічне управління та адміністрування : навч.-практ. посіб. (для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня ОПП за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування») / Н. Балашова, Н. Васильєва, В. Воротін, А. Іванов, Я. Качан та ін. ; за наук. ред. д-ра наук держ. упр., проф. Н. В. Васильєвої; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.

39. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку : монографія / за наук. ред. : д.держ.упр., проф. М. І. Лахижі; к.держ.упр., доц. Я. В. Качан, канд. держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.

40. Стратегія розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року. URL : <https://thedigital.gov.ua/regulations/strategiya-rozvitku-innovacijnoyi-diyalnosti-ukrayini-na-period-do-2030-roku>

Публічні комунікації та зв'язки з громадськістю

1. Абетка громадянської участі : посібник для організаторів процесів залучення громадян до ухвалення рішень / А. Блюй, М. Ягацяк, М. Перхуць-Жултовська, К. Пліщинська. Київ : ОПОРА, 2018. 68 с.

2. Васильєва Н. В. Електронні публічні послуги як складова регіональної політики цифрової трансформації та сталого розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 9.

3. Васильєва, Н. В. Забезпечення доступності публічних послуг через синергію електронного врядування, цифрової комунікації та національної безпеки. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2025. № 17. URL : <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-17-02-05>

4. Васильєва Н. В., Приліпко С. М., Бойко О. П. Комунікативна стратегія територіальної громади як інструмент залучення громадян до місцевих процесів: компетентнісний і гендерний підходи. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 3. С. 86-92. URL : <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2022.3.12>

5. Васильєва Н. В. Пропаганда як складова інформаційно-комунікативної політики і загроза національній безпеці. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 2. С. 34-41. URL : <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2022.2.5>

6. Васильєва Н., Ящук Т. Формування механізмів саморегулювання професійної діяльності телерадіоорганізацій для забезпечення їх суспільної відповідальності. *Науковий вісник: державне управління*. 2021. Том 1, № 7. URL : [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2021-1\(7\)-26-39](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2021-1(7)-26-39)

7. Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. для студ. факультету філології та журналістики напряму підготовки 6.020303 «Філологія. Українська мова і література». Полтава, 2012. 70 с.

8. Деякі питання електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів : постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 р. № 606. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#Text>

9. Деякі питання Національної програми інформатизації : постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2024 р. № 119. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119-2024->

[%D0%BF#Text](#)

10. Деякі питання створення, адміністрування та забезпечення функціонування засобу інформатизації : постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2025 р. № 205. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/205-2025-%D0%BF#Text>

11. Ділове спілкування : навч. посіб. / О. О. Авраменко, Л. В. Яковенко, В. Я. Шийка ; за наук. ред. О. О. Авраменко. Івано Франківськ, «ЛілеяНВ», 2015. 160 с.

12. Дрешпак В.М. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2015. 168 с.

13. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / за ред. Т. Б. Гриценко, Т. Д. Іщенко, Т. Ф. Мельничук. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 344 с.

14. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації (масова комунікація) : навч.-метод. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с.

15. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики : навч. посіб. / за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр Вільної Преси, 2010. 258 с.

16. Калюжка Н. С. Етика професійного і ділового спілкування : навч.-метод. посіб. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2022. 228с.

17. Ковалинська І. В. Невербальна комунікація. Київ : Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с.

18. Комунікаційні технології : конспект лекцій / уклад. О. В. Шибаніна, С. І. Тищенко, І. І. Хилько, В. О. Крайній. Миколаїв : МНАУ, 2021. 70 с.

19. Конвенція про кіберзлочинність : міжнародний документ Ради Європи від 23.11.2001 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text

20. Конституція України від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

21. Косюк О. Теорія масової комунікації : навч. посіб. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. 384 с.

22. Кушнірюк В.М. Комуникативний етикет державного службовця : навч. посіб. / Київ : СІК Груп Україна, 2013. 184 с.

23. Мамич М. В. Ділова українська мова в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса : Фенікс, 2020. 68 с.

24. Методичні рекомендації щодо проведення публічних консультацій (відповідно до норм Закону України «Про публічні консультації») / автор-укладач: Н. В. Васильєва. Київ, 2024. 40 с. URL : <https://internews.ua/storage/app/media/rang/2024/10/Public-consultation-recommendations.pdf>

25. Мова інтернет-спілкування : довідник. Ромни, 2015. 72 с.

26. Мудрак Л. Комунікація і криза. Як громадам протистояти викликам і успішно діяти в період кризи : посібник. Київ, 2020. 108 с.

27. Основи публік рилейшнз : навч. посіб. для студентів спец. 053 «Психологія» та 074 «Публічне управління та адміністрування» / О. Г. Романовський, Є. В. Воробйова. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 174 с. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/343952835.pdf>

28. Основи публік рилейшнз : практикум / О. О. Полякова, О. В. Рябініна, М. І. Харламов. Харків :НУЦЗУ, 2023. 52 с.

29. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. підготовлено для організації аудиторної та самост. роботи для студентів ОС «Бакалавр», що вивчають новогрецьку мову / укл. : О. А. Новицька. Маріуполь : МДУ, 2018. 106 с.

30. Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації : Указ Президента України від 05.05.2011 р. № 547/2011. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547/2011#Text>

31. Політичні комунікації та PR : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 100 с.

32. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

33. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939/2011%D0%B2%D1%80>

34. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 р. № 1089-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>
35. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>
36. Про запровадження Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства : постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2012 р. № 1134. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2012-%D0%BF#Text>
37. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
38. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
39. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80#Text>
40. Про медіа : Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#n2351>
41. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
42. Про публічні консультації : Закон України від 20.06.2024 р. № 3841-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3841-20#Text>
43. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 797-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text>
44. Про схвалення Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.12.2023 р. № 1203-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1203-2023-%D1%80#Text>
45. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 р. № 1155-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-%D1%80#Text>
46. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 р. № 386-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>
47. Публічне управління : термінолог. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
48. Публічне управління та адміністрування : навч.-практ. посіб. (для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня ОПП за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування») / Н. Балашова, Н. Васильєва, В. Воротін, А. Іванов, Я. Качан та ін. ; за наук. ред. д-ра наук держ. упр., проф. Н. В. Васильєвої; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.
49. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку : монографія / за наук. ред. : д.держ.упр., проф. М. І. Лахижі; к.держ.упр., доц. Я. В. Качан, канд. держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.
50. Сагач Г. М. Риторика. Київ, 2000. 567 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Sahach_Halyna/Rytoryka.pdf
51. Смірнова К. В. PR менеджмент : конспект лекцій. Одеса, ОДЕКУ, 2021. 192 с.
52. Сухорольська І., Турчин Я. Громадська дипломатія та демократичний імідж держави : монографія. Львів : НУ «Львів. Політехніка», 2019. 271 с.
53. Фінклер Ю. Мас-медіа та влада: технологія взаємин. Львів : АзАрт, 2013. 230 с.

Методи прийняття управлінських рішень

1. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення : навч. посіб. Київ : Академія

муніципального управління. 2012. 344 с.

2. Боровик М. В. Управлінські рішення : конспект лекцій для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 81 с.

3. Васильєва Н. В., Васильєва О. І. Інноваційне лідерство в публічному управлінні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11. С. 60-64. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.11.60](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.11.60)

4. Волошин О. Ф., Мащенко С. О. Моделі та методи прийняття рішень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [2-ге вид.]. URL : <https://www.csc.univ.kiev.ua/uk/library/books/voloshyn-20.pdf>

5. Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень : підруч. Київ : Кондор, 2018. 187 с.

6. Горбань Г. О. Модель соціально-психологічного забезпечення процесів прийняття управлінських рішень у соціальних системах. *Вісник Одеського національного університету*. 2012. Т. 17, Вип. 9. С. 61-73. URL : https://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_psi_2012_17_9_9

7. Діденко Н. Г. Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень : навч. посіб. Київ, 2019. 134 с.

8. Енциклопедія державного управління [у 8 т.]. Т. 2 : Методологія державного управління. Київ : НАДУ, 2011. 692 с.

9. Жовковська Т. Методологія прийняття управлінських рішень за рефлексивного підходу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 19. Ч. 1. С. 146-151.

10. Качан Я. В. Управлінське рішення в системі менеджменту сталого розвитку. *Організаційно-правові аспекти публічного управління : Х Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Полтава, 27.04.2023)*. URL : https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/14124/1/zbirnyk_27.04.23.pdf

11. Конституція України від 28.06.1996 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

12. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua

13. Міщенко К. С. Європейський підхід до питань теорії державного управління. *Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти* : матер. VI Всеукраїн. за міжнар. уч. наук.-практ. конф. (Полтава, 23-24.10.2021). [у 2-х ч.]. Полтава : Россава. 2021. Ч. 2. С. 98-101.

14. Міщенко К. С. Новий публічний менеджмент: чи актуальні його концепції для сучасного розвитку державного управління в Україні? *Ринок праці: досягнення, виклики та перспективи у національному та європейському просторі* : тези доп. уч. Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 18.05.2023). Академія праці, соціальних відносин і туризму / За заг. ред. В. Б. Сухомлина, Г. А. Пріба. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2023. С. 132-134.

15. Міщенко К. С. Управлінське рішення як інструмент стратегії розвитку та практики змін в системі публічного управління. *Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку* / за наук. ред. : д-ра наук держ. упр., проф. М. І. Лахижі, канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан, канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025. С. 147-157.

16. Національна бібліотека ім. Вернадського – www.nbuv.gov.ua

17. Національний інститут стратегічних досліджень <https://niss.gov.ua/>

18. Негрей М. В., Тужик К. Л. Теорія прийняття рішень : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 272 с.

19. Нечаєва І. Особливості прийняття управлінських рішень, їх оцінка та оцінювання в умовах кризи. *Економічний аналіз*. 2019. Т. 29, № 1. С. 156-163.

20. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / укладачі : О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. Харків : НУЦЗУ, 2020. 175 с.

21. Орлів М. С. Підготовка і прийняття управлінських рішень : навч.-метод. матер. / упоряд. Г. І. Бондаренко. Київ : НАДУ, 2103. 40 с.

22. Офіційне інтернет-представництво Президента України – <https://www.president.gov.ua/>

23. Офіційний вебпортал Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>

24. Парламент Європейського Союзу: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en>
25. Петруня Ю. Є. Прийняття управлінських рішень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [2-ге вид.]. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 214 с.
26. Правове забезпечення управлінського рішення : навч. посіб. / О. В. Артеменко, Л. В. Гбур, Н. А. Стасюк. Київ : Прінтеко, 2020. 125 с.
27. Прийняття управлінських рішень : конспект лекцій / уклад. О. С. Коврига. Київ, 2019. 50 с.
28. Прийняття управлінських рішень : навч. посіб. / за ред. Ю. Є. Петруні [4-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с.
29. Прийняття управлінських рішень : навч. посіб. / Ю. Є. Петруня, В. Б. Говоруха, Б. В. Літовченко та ін. ; за ред. Ю. Є. Петруні [2-ге вид.]. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 216 с.
30. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 : Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
31. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, Н. М. Мельтюхова, Н. В. Фоміцька ; за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В. В. Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової. URL : http://info-library.com/book/22_Pyblichne_administryvannya_v_Ukraini.html
32. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
33. Публічне управління та адміністрування : навч.-практ. посіб. (для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня ОПП за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування») / Н. Балашова, Н. Васильєва, В. Воротін, А. Іванов, Я. Качан та ін. ; за наук. ред. д-ра наук держ. упр., проф. Н. В. Васильєвої; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.
34. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку : монографія / за наук. ред. : д.держ.упр., проф. М. І. Лахижі; к.держ.упр., доц. Я. В. Качан, канд. держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.
35. Сабадуха В. О. Філософія критичного мислення та прийняття рішень : підруч. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. 679 с.
36. Сухарева Л. О., Стефківський В. М. Контроль управлінських рішень: системний підхід : монографія. Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. 236 с.
37. Теорія прийняття рішень : підруч. / М. П. Бутко, І. М. Бутко, В. П. Мащенко. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 360 с.
38. Технології прийняття управлінських рішень : монографія / за заг. ред. проф. І. О. Кузнецової. Харків : «Діса плюс», 2023. 430 с.
39. Урядовий портал – <https://www.kmu.gov.ua/>
40. Форми участі громадськості в процесах прийняття рішень : навч.-метод. посіб. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2018. 104 с. URL : <https://ldn.org.ua/wp-content/uploads/2019/03/Formy-uchasti-hromads-kosti-A5.pdf>
41. Яременко І. Особливості прийняття та реалізації управлінських рішень в системі публічного управління. *Грааль науки*. 2021. № 7. С. 57-61. <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/article/view/14243>
42. Vasylieva N. V., Zhuk V. P. Methodological principles of making public management decisions in the sphere of forest ecosystem services (Методологічні засади прийняття публічно-управлінських рішень у сфері послуг лісових екосистем). *Economies' Horizons*. 2019. № 4(11). Рр. 106-112. <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/228700/230119>

Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека

- 1.Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2015. – 628 с. (Лахижа М.І., авторські с.552-581

2. Аракелян М.Р. Україна на шляху до європейської інтеграції. К. 2020. 248 с.
3. Глосарій термінів Європейського Союзу URL: <http://europa.dovidka.com.ua>
4. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 "Основи процесу вступу до ЄС" Розпорядження КМУ від 14 травня 2025 р. № 475-рз URL: https://dostup.org.ua/request/145986/response/436824/attach/4/23.05.25.pdf?cookie_passthro_ugh=1
5. Європейський Союз Що це таке і що він робить. Путівник. Європейська Комісія. URL: <https://op.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/uk/>
6. Корнієнко В.О. Україна в Європі і світі. Електронний навчальний посібник. URL: <https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/txt/01.html>
7. Овчаренко О., Сухушина О., Земзюліна Н. Історія європейської інтеграції : навч. посіб. Черкаси : Вертикаль, 2021. 302 с
8. Прокопенко Л. Л. , Рудік О.М., Рудік Н.М. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. – 2-ге вид., перероб. і доп. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. 226 с. URL: <https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4243256a-e957-450b-a174-cb9bea238bff/content>
9. Романько І.І. Історія України. Європейська та євроатлантична інтеграція України: історія, сучасний стан, перспективи. Навчальний посібник Кропивницький: ЛА НАУ, 2017. 272 с.
10. Тодоров І. Я. Євроатлантична інтеграція України. Історія та сучасність : навч. посіб. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2022. 376 с.
11. Україна на шляху до ЄС: виклики та перспективи : матеріали круглого столу до Дня Європи в Україні (Київ, 9 трав. 2024 р.) : / за заг. ред. Л. Г. Комахи, М. С. Орлів, Ю. Г. Рубана. Київ: ННІ ПУДС КНУ, 2024. 104 с.
12. Управління в ЄС та політика європейської інтеграції. Мультимедійний підручник. URL: <https://eugov.chmnu.edu.ua/miltymediinyi-posibnyk/>
13. Brexit та майбутнє ЄС - стаття Джорджа Сороса про "неминучий розпад" Євросоюзу// <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/06/26/7051283/>
14. Василенко С. Україна: Геополітичні виміри в загальноєвропейському процесі. Одеса : ОДМА, 2020. 206 с.
15. Гайд для самоосвіти з теми європейської інтеграції для державних службовців (і не лише) РЕФОРМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ, URL: <https://par.in.ua/information/publications/232>
16. Глобалізація і сучасний міжнародний процес. \ За ред. Проф. Гуменюка Б.І. і проф. Шергіна С. – К.: Університет "Україна", 2009. – 508 с.
17. Грицяк І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади: Моногр.- К.: К.І.С., 2006.- 398 с.
18. Грицяк І. Право та інституції Європейського Союзу. – К.: НАДУ при Президентіві України. - 2004.
19. Європейська інтеграція, інституції та право ЄС: who does what and why? Базовий посібник для ОГС URL: <https://easybusiness.in.ua/yevropeyska-intehratsiia-instytutsii-ta-pravo-yes-who-does-what-and-why-bazovyy-posibnyk-dlia-ohs/>
20. Європейська інтеграція України: стан, виклики, перспективи. Думки і позиції експертів. К. 2025. 18 с.
21. Лахижа, М. І., Качан, Я. В. Спонукаючий вплив Європейського Союзу на забезпечення етики публічної адміністрації в Україні «Національні інтереси України»: журнал. 2025. № 3(8) 2025. С. 1003 -1015. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3\(8\)-1003-12015](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3(8)-1003-12015)
22. Лахижа М.І. Реалізація проекту «Розвиток спроможності державної служби у сфері європейської інтеграції» (2005-2015 роки)/ М.І.Лахижа, О.І. Черчатий// Державне будівництво.- 2015, №1: URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2015-1/doc/4/01.pdf>

23. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти.-[монографія].- Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009.- 289 с.
24. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Польща.- Полтава: ПолтНТУ, 2012.-243 с.
25. Лахижа М.І. Теоретичні питання управління сталим (збалансованим, тривалим, відповідальним) розвитком у дослідженнях польських науковців. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2021. №6. с. 7-12. <http://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/issue/view/8> DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.6>
26. Макаренко М.І. Європейська інтеграція. К. 2019. 344 с.
27. Огляд програм Європейського Союзу, доступних для заявників з України. К. 2024. 60 с. URL: <https://eef.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/Posibnyk-Oglyad-program-YES-dostupnyh-dlya-zayavnykiv-z-Ukrai-ny.pdf>
28. Резніков В.В. Державна політика у сфері європейської інтеграції України: теорія, методологія, практика: монографія / В.В. Резніков – Харків : «Діса плюс», 2020. 364 с.
29. Секторальна інтеграція України до ЄС: передумови, перспективи, виклики. К. 2020. 100с.
30. Україна і Східне партнерство: візія 2025 року. Аналітичне дослідження//ГО «Рада зовнішньої політики “Українська призма”», Офіс Фонду Конрада Аденауера в Україні.— Київ, 2021.— 68 с
31. Як Україна рухається до ЄС? Ключові процеси євроінтеграції. Центр верховенства права. URL: <https://cedem.org.ua/consultations/yevrointegratsiya/>
32. Грантові можливості для євроінтеграції. Центр Розвитку «ЧАС ЗМІН» URL: <https://chaszmin.com.ua/grantovi-mozhlyvosti-dlya-yevrointegratsiyi/>
33. Євроінтеграційний портал: URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/>
34. Європейська інтеграція. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ministerstvo-2/diyalnist/mizhnarodna-spivpratsya-2/evropeyska-integratsiya>
35. Офіс Ради Європи в Україні URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv>
36. Портал Європейського Союзу/ URL: <http://europa.eu>
37. Портал Європейського Парламенту/ URL: <http://europarl.europa.eu>
38. Програма TAIEX (Інструмент технічної допомоги та обміну інформацією URL: <http://taieux.ec.europa.eu/>
39. Офіційне бюро статистики Європейського Союзу (Eurostat) URL: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
40. Інформаційна служба Європейського Союзу (Europe Direct)<http://ec.europa.eu/europedirect>
41. Автоматизована система бібліотек Європейської Комісії (ECLAS) <http://ec.europa.eu/eclas/>
42. Освіта в країнах Європи (EuroEducation) <http://euroeducation.net>
43. Портал «Навчаймось в Європі» <http://www.study-in-europe.org/>
44. Вступ України до ЄС. Навчальний курс Освітня Платформа «Зрозуміло» URL: <https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-061+June2025/>

Основи територіальної організації влади

1. Аналітика та законопроекти щодо розмежування повноважень у публічному управлінні / Центр політико-правових реформ. URL : <https://pravo.org.ua>
2. Аналітичні звіти про стан місцевого самоврядування та адміністративно-територіальну реформу в Україні / **U-LEAD with Europe**. URL : <https://ulead.org.ua>
3. Глосарій термінів *acquis* ЄС. URL : <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropeyska-integratsiya/perekladi-aktiv-acquis-yes/glosarij-terminiv-acquis-yes>
4. Глосарій термінів Європейського Союзу. Право Європейського Союзу. URL : <https://arm.navs.edu.ua/books/eulaw/info/glos.html>
5. **ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**: навчально-практичний посібник для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» /

Н. Балашова, Н. Васильєва, В. Воротін, А. Іванов, Я. Качан та ін. ; за наук. ред. д-ра наук держ. упр., проф. Н. В. Васильєвої; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025. 252 с. (Качан Я.В. параграф 4.3. Основи територіальної організації влади)

6. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. / О. В. Шевченко, В. В. Романова, Я. А. Жаліло та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. наук Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2020. 153 с.

7. Качан Я. В. Вимоги до підвищення якості проходження публічної служби в умовах децентралізації влади. *Проблематика процесу децентралізації надання послуг в об'єднаних територіальних громадах* : матер. доп. та тез круг. ст., Київ, 15.04.2020 р. / за заг. наук. ред. Р. В. Войтович, П. В. Ворони. Київ : ТОВ «Вид-чий дім «АртЕк», 2020. С. 67-71.

8. Качан Я. В. Методичні вказівки щодо виконання комплексних контрольних робіт, самостійних робіт та індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Територіальна організація влади» для студентів спец. 281 Публічне управління та адміністрування всіх форм навчання / укл. Я. В. Качан. Київ : АПСВТ, 2022. 31 с.

9. Качан Я. В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Територіальна організація влади» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання. Київ : АПСВТ, 2022. 97 с.

10. Качан Я.В. Публічна політика в системі органів виконавчої влади на території України. Науковий журнал «Публічне управління і адміністрування в Україні». Серія «Державна служба», 2022, випуск 32. С. 46-49. DOI <https://doi.org/10.32782/rma2663-5240-2022.32.8>

11. Красівський Д. О., Качан Я. В. Тенденції та проблеми у сфері територіальної організації влади в Україні. *Ефективність державного управління* : зб. наук. пр. Вип. 1/2(74/75). Львів: НЛТУ України, 2023. С. 36–41. <https://doi.org/10.36930/507406>

12. Красівський Д.О., Качан Я.В. Тенденції та перспективи адміністративно-територіальної реформи в Україні. *Ефективність державного управління* : зб. наук. пр., 2023, вип. 1/2 (74/75). С. 125–130. DOI : <https://doi.org/10.36930/5074>

13. Качан Я.В., Красюк С.М. Механізми та способи децентралізації влади: рівень місцевого самоврядування. Наукові перспективи, 2023, № 12 (42). С. 189–200. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-12\(42\)-179-188](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-12(42)-179-188)

14. Качан Я.В., Міщенко К.С., Бовт І.В. До питання реалізації кадрової політики в публічному управлінні під час воєнного стану в Україні. *Наукові перспективи*, 2024, № 1 (43). С. 143–157. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-1\(43\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-1(43))

15. Лахижа, М. І., & Качан, Я. В. (2024). Теоретичні аспекти модернізації місцевого самоврядування в умовах європейської інтеграції. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, (14). <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-14-02-01>

16. Лахижа М.І., Качан Я.В., Богодистий О.М. Роль публічної політики у вдосконаленні територіальної організації влади в Україні Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 8. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.8.8>

17. Качан Я.В., Міщенко К.С., Грищенко С.О. Міжнародний досвід трансформації публічного управління у соціальній сфері в умовах війни: імплікації для оптимізації управлінських інструментів регіональної політики соціального захисту Національні інтереси України: науково-практичний журнал. 2025. № 9(14) 2025. С.899-912. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-9\(14\)](https://doi.org/10.52058/3041-1793-9(14))

18. Качан Я.В., Глусь Д.І. Стратегічна кадрова політика у публічній службі як фактор формування ефективних механізмів надання адміністративних послуг на регіональному рівні “Успіхи і досягнення у науці (Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки)”: журнал. 2025. № 9(19) 2025. С. 501-516. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-9\(19\)](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-9(19))

19. Лахижа М. І. Актуальні проблеми удосконалення публічного управління в Україні: зміни, реформування, модернізація, оптимізація, децентралізація, реструктуризація, перезавантаження. *Актуальні проблеми державного управління*. 2020. №1(57). С. 18-28.
20. Лахижа М. І. Геополітичний вимір європейської інтеграції України: проблема національної ідентифікації та відповідальності. *Економіка та держава*. Серія : Політологія. 2020. № 2. С. 26-29. URL : <http://ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Politolohiia-12-2020.pdf>
21. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
22. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. № 695. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#>
23. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
24. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
25. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 08.09.2005 р. № 2850-IV. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
26. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>
27. Регіональна політика Європейського Союзу : підручник / за ред. В. Чужикова. Київ : КНЕУ, 2016. 495 с.
28. **OECD (2020)**. Decentralisation and Regionalisation in the OECD Countries. URL : <https://www.oecd.org>

Зразок тестового завдання

Територіальна організація влади — це:

- А. Система державного управління економікою
- Б. Система просторового розподілу влади на території держави
- В. Система управління підприємствами
- Г. Система міжнародних відносин

Основним нормативним актом, що визначає територіальний устрій України, є:

- А. Закон України «Про місцеве самоврядування»
- Б. Бюджетний кодекс України
- В. Конституція України
- Г. Податковий кодекс України

До адміністративно-територіальних одиниць України належать:

- А. Області, підприємства, установи
- Б. Області, райони, територіальні громади
- В. Міністерства, відомства
- Г. Судові органи

Територіальна громада — це:

- А. Орган державної влади
- Б. Жителі населеного пункту, об'єднані спільними інтересами
- В. Підприємство комунальної власності
- Г. Державна адміністрація

Органами місцевого самоврядування є:

- А. Обласні державні адміністрації
- Б. Міністерства
- В. Місцеві ради та їх виконавчі органи
- Г. Судові органи

Місцеві державні адміністрації представляють:

- А. Громадські організації
- Б. Бізнес-структури
- В. Державну виконавчу владу на місцях
- Г. Політичні партії

Децентралізація означає:

- А. Посилення центральної влади
- Б. Передачу повноважень міжнародним організаціям
- В. Передачу повноважень від центру до місцевого рівня
- Г. Ліквідацію органів влади

Фінансова основа місцевого самоврядування включає:

- А. Лише державний бюджет
- Б. Місцеві бюджети та комунальну власність
- В. Приватні інвестиції
- Г. Міжнародні кредити

Принцип субсидіарності означає:

- А. Централізацію влади

- Б. Передачу повноважень на найближчий до громадянина рівень
- В. Контроль бізнесу
- Г. Обмеження прав громад

Райони в Україні виконують:

- А. Лише економічні функції
- Б. Субрегіональні управлінські функції
- В. Виключно судові функції
- Г. Міжнародні функції

Реформа децентралізації в Україні розпочалася активно у:

- А. 2000 році
- Б. 2010 році
- В. 2014 році
- Г. 2020 році

Європейські стандарти місцевого самоврядування визначені в:

- А. Конституції Франції
- Б. Європейській хартії місцевого самоврядування
- В. Угоді СОТ
- Г. Рішенні ООН

Інститут префектів передбачає:

- А. Управління підприємствами
- Б. Нагляд за законністю діяльності органів місцевого самоврядування
- В. Управління судами
- Г. Контроль банків

Міжмуніципальне співробітництво — це:

- А. Взаємодія держав і міжнародних організацій
- Б. Співпраця територіальних громад для вирішення спільних проблем
- В. Діяльність бізнесу
- Г. Робота міністерств

Адміністративно-територіальна реформа в Україні спрямована на:

- А. Зменшення населення
- Б. Оптимізацію системи управління територіями
- В. Ліквідацію громад
- Г. Збільшення податків

Обласні ради представляють:

- А. Центральну владу
- Б. Спільні інтереси територіальних громад області
- В. Бізнес
- Г. Судову владу

Розмежування повноважень означає:

- А. Конфлікт між органами влади
- Б. Чіткий поділ функцій між рівнями влади
- В. Передачу влади бізнесу
- Г. Ліквідацію місцевого самоврядування

Територіальна організація влади впливає на:

- А. Лише економіку

- Б. Лише політику
- В. Ефективність управління та розвиток територій
- Г. Лише міжнародні відносини

До проблем територіальної організації влади належить:

- А. Надмірна конкуренція бізнесу
- Б. Нерівномірність розвитку територій
- В. Надлишок ресурсів
- Г. Відсутність громад

В умовах воєнного стану територіальна організація влади:

- А. Втрачає значення
- Б. Набуває підвищеної ролі в управлінні та координації
- В. Передається міжнародним організаціям
- Г. Ліквідується